

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Oratio Panegyrica Habita In Sacra Aede B. Mariae Aspricollensis Ipso Festo Assumptionis ejusdem Die

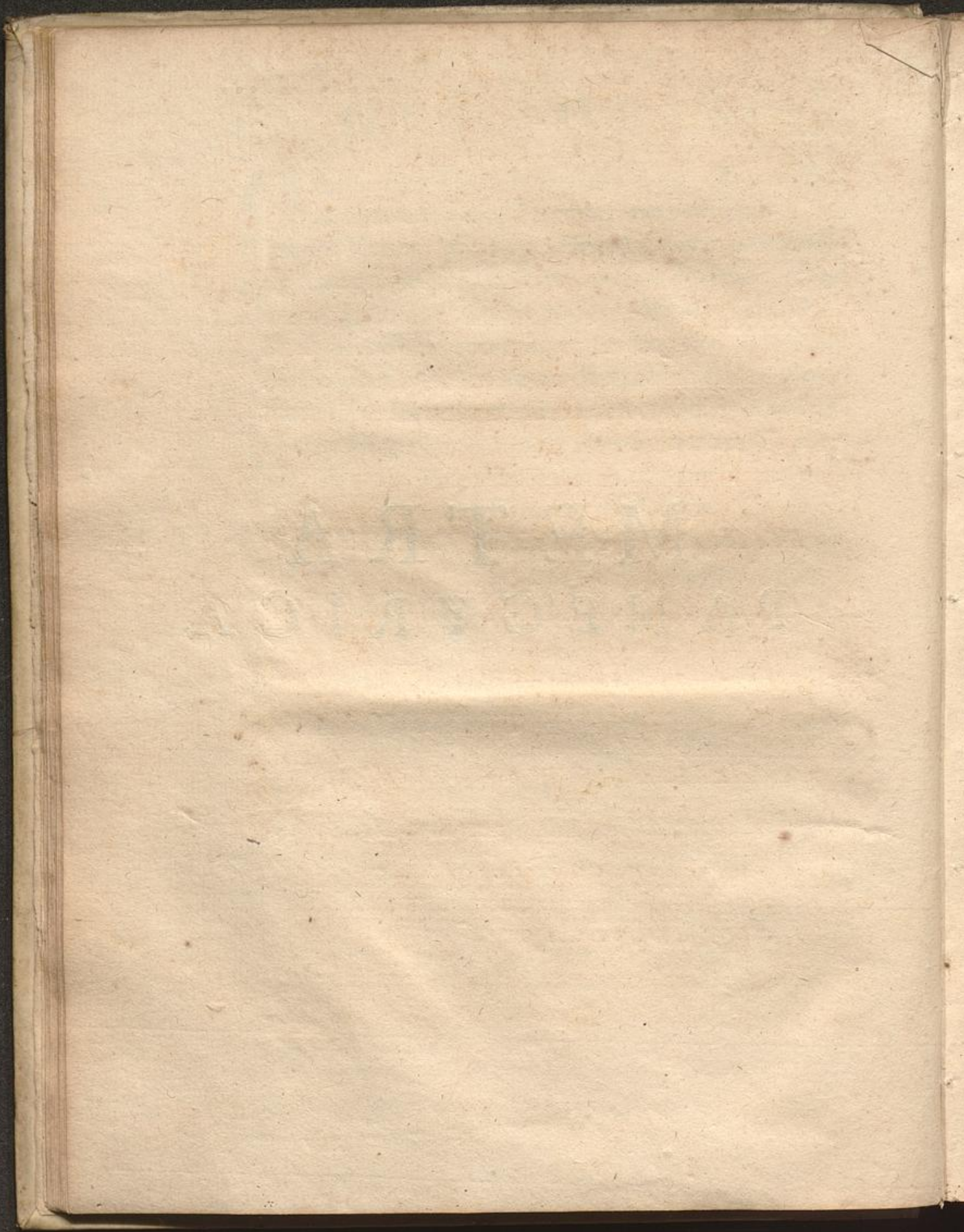
Venne, Franziskus vanden

Mechliniae, 1663

Metra Panegyrica

urn:nbn:de:hbz:466:1-12159

METRA
PANEGRICA

PROTREPTICON

IN VOTIVVM DONARIVM
DIVÆ ASPRI-COLLENSI

MISSUM AB

ALEXANDRO PAPA VII
pontificatus sui anno septimo.

Ode Sapphica Heptastropha

Guil. Buri, BRUXELL. CAN. MECHL.

PONTIFEX SUMMUS sua dona mittit
ASPERUM-COLLEM, properate vates,
Versibus dignis celebrate tanti

Munera Patris.

En TAPES multo pretiosus auro,
Plurimâ necnon speciosus arte:
Quem loco MONTES medio supremi

Præfulis ornant. *Arctophi
lax vulgo
qui dici-
tur esse
Bootes,
Castos*

Cernitis STELLAM super-eminentem?
MONTIUM hæc CUSTOS meritò vocetur:
Vt Poëtarum referunt fuisse

Metra Bootem. *Eryman-
tidos urse
Met. l. 2.*

MONTIUM QUERCUS latus obsidere
Sueta, nunc MONTES graphicè coronat:
Magna servati fuit illa quondam

Gloria Civis. *Corona
Quercus
Civica.*

Hunc

Hunc ALEXANDER tibi DIVA donat
SEPTIMUS, MOTU PROPRIO, TAPETEM
Septimo (nunquid latet omen?) anno

Pontificatus.

*I. Lipsius
in Diva
Virgine
Hallensi.
Cap. 4.*

IULIUS motu simili SECUNDUS
Lampadem Insignem quoque misit Hallas:
Querneæ cujus pariter fuere In-

-signia frondes.

Ecce quot Stellis Sacra fulget Ædes

Asperi-Collis : superabit omnes

Stans super MONTES CHISIANA tali

STELLA TAPETE.

HEPTAS CHRONOGRAPHICA.

ô In Monte tVo CVLta Delpara!

tIbI tapeteM saCrat ALEXANDER.

Defert Vr abbate MontIs regaLIs proCVrante:

parCensI præLato In DIVInIs MInIstrante,

MeChLIInlensI præposItO aVDItOres InstIgante,

VatIs CanonICI LYrâ felICIter aCCLaMante,

assVMptæ propriâ LVCE Delparæ.

AD INSIGNIA
GENTILITIA FAMILIÆ

CHISIANÆ,

Quercu frondosâ, sex collibus &
Stellâ supereminente, in Tapete
contexta & adumbrata.

I Lice frondoso, sexteno colle, micanti
Sidere, contextus mittitur Vrbe Tapes.

Qui mittit Sedis Primæ est super omnia Præsul,
Servus fervorum, Virginis, atque Dei.

Qui defert, Sedis pariter Pro-Nuncius, Abbas
Virginei Montis, nomen & omen habens.

Res hæc prodigiis plena est: Tibi namque MARIA,
Reginæ Quercus, Collis & Astra placent.

Quercus sacra Iovi est, sicut finxere Poëtæ:
E cujus cerebro nata Minerva fuit.

Tu vera es Virgo Pallas, ante omnia terræ
Gramina ab æternò mente creata Dei.

Tu vera es Quercus, nunquam expugnabile scutum
Contra hostes Fidei tartareasque minas.

Hinc etjam sanctis Fidei fundamina ponis
Montibus, inque tua consolidantur ope.

Tu Rupes, Tu Mons, Atlas Tu jure vocaris:
In te fulcitur terra & uterque polus.

Nonne ideò Clerus tibi consecrat undique Colles:
In quibus & tua laus, gloria honorque vigent?

D

Testis

Testis Carmelus, Tibi qui caput inclinavit:
 Dum gravidæ Elifabeth pergis adire domum.
 Quique Cane ardenti niveo fuit ore decorus,
 Hoc Exquilini Mons docet ipse jugi.
 Hoc Mons Serrati, Hispanis conterminus oris:
 Qui celebrat laudes nocte dieque tuas.
 Hoc quoque qui Belgis Asper fuit atque profanus:
 Iam per te lenis redditus atque sacer.
 Annosâ in Quercu hîc inventa salubris Imago est:
 Cui sua dona sacrat Maximus ille Pater,
 Quam si quis moriens digno veneratur honore,
 Ille statim domitâ morte resurgit ovans.
 Si quis febricitans, languens, afflictus & æger,
 Hinc liber morbis, incolumisq̃ue redit.
 Collibus his aptè fulgens super-eminet Astrum:
 Tu namque erranti Stella, M A R I A micas.
 Hîc stellarum ideò radii tua Tempa coronant.
 Araque solemnî semper odore flagrat.
 Hîc sole auricomò pulchrè vestiris & ostro.
 Sub pedibusque tuis splendida Luna jacet.
 Ergo hæc, Diva, Tibi quàm rectè Insignia quadrant
 Quàm bene sic textus convenit ille Tapes!

*Andreas Catulle, Archidiaconus
 Primarius, Canonicus & Vica-
 rius Gñalis Tornacensis &c.*

R. P. IOAN-

R. P. JOANNIS VINCARTII S. J.
EPISTOLA HEROICA

Angelus Templi B. VIRGINIS
ASPRI-COLLENSIS Custos
ac Præses.

ALEXANDRO VII.
PONT. MAX.

*Gratulatur nomine Deiparæ de transmissio, oblatoque
illic in perpetuam affectus sui ac benevolentia tesse-
ram per insigni Tapede, CHISIANIS insignibus,
quæ Montes, Quercum, Stellamque exhibent, opere
Phrygio intextis. Simul faustissima rei Christianæ
incrementa tali Pontifice auguratur, & felicitatem
vovet.*

V Idimus: accepta est Magnæ tua cura MARIÆ,
Et Phrygiâ illusus nobilis arte Tapes.
Agnovit Collesque tuos, Quercumque, Iubarque
Sideris, Æternâ munus ab Vrbe datum,
Vix templi facies instrato splenduit auro,
Atque oculos rapuit textilis ille decor:
Cum summo aspiciens cæli de vertice Virgo,
Lumine quo nebulas longiùs ire jubet:
Conveniunt nobis CHISIORUM stemmata, dixit;
Tesseraque in titulos emicat illa meos.

D 2

Et

Et mihi sunt Colles, veterem tenui hospita Quercum,
 Affulgetque meis Stella corusca tholis.
 Angele, quid cessas? castam citò sume papyrum:
 Scribe: ferat sensus scripta tabella meos
 Aggredior: vultu scribentem Diva benigno
 Adjuvat & lentam non sinit esse manum.
 Neve diu dubiam remoretur Epistola mentem,
 Aut cui mittatur nesciat istud opus:
 Quam dudum meruit, nostram Latium usque salutem
 Portet ALEXANDRO littera, Mater ait.
 Causa subest: teneris hunc fovi Mater ab annis,
 Nec nostri affectûs degener ille fuit.
 Tempora si recolo, primæque exordia vitæ:
 Parvus adhuc nostri dignus amoris erat.
 Scimus ut ille lubens, jam vates, carmina vatum
 Excepit, niveus quæ mihi panxit Amor
 Pergat, sic sacros dignatus laude Poëtas,
 Alba pudicitiaë castra fovere meæ.
 Obstitit ah! nimium nobis qui primus in orbe
 Parnassi puras fulfure tinxit aquas
 Est mihi cara Cohors, cui nomen fecit I E S U S,
 Virgineos vates instruit illa mihi.
 Hos amat & CHISIUS, seu quos modò sidera norunt,
 Seu quos in vivis noster hic orbis habet.
 Efficiam ut tanto sint Mœcenate disertis,

Et

a Inter hos iure annumerandus Sidronius Hoffschius Flandro-belga Soc. Iesu, cuius operibus Poëticis valde afficiebatur Card. Chisius: Cuiusdam Pontifici Alexandro VII. opera eius posthuma dicata fuere, à Jacobo V. Kallio, eiusdem Soc. ac Provinciae, Elegiis etiam impressis, eidemque Summo Pontifici dicatis, celebri Poëta,

Et formanda meis ora rigentur aquis.
 At propiora vocant: fidis committe tabellis
 Dicere quæ cœpi, quæque notanda loquar,
 Scimus ut ad Nostram Peregrinus Nobilis Ædem
 Venerit, hîc ubi Mons & mihi Quercus erat.
 Templum adit, aspirant leni procordia motu;
 Aggerit & casto thura cremanda foco.
 Hîc dum vota offert nostras affusus ad aras,
 Æterno Natum sacrificatque Deo.
 Æstuat intus amans, plusque uno carpitur igni:
 Pro se, pro pacis fœdere multa vovet.
 Vt vidi, ut dixi, placet hoc: Nati que meis que
 Auspiciis posthac iste juvandus erit.
 Quos secum defert tractanda negotia Pacis,
 Vt nobis, Nato sunt quoque cara meo,
 Nos dabimus quod amat, bellè huc se contulit hospes:
 Cudendi statio fœderis, ara mea est
 Incipit hîc positus miles mansuescere telis,
 Quaque prius ferrum,serta tenere manu.
 Scimus (& hoc gratum) Nati Patientis ut olim
 Funera deflevit, sic quoque gratus amans.
 Interior secessus erat, flammis que ciendis
 Commodus: hæc solus tecta laremque subit
 Sunt illic animo quæ verset plurima, sunt quæ
 Ponderet, exemplis post animanda suis.

D 3

Ahl

b Missus Apostolicus Legatus in Germaniam ad comitia generalia pacis in-
 eunda inter Reges ac Principes Christianos, ad B. Virginem Aspri-Collensem in
 Brabantia venit venerabundus, ibiq; sacrosanctum missæ Sacrificium obtulit.
c Secessus Exercitiorum Colonia apud PP. Soc. Iesu, ubi orans coram Crucifixi
 piâ imagine, non pauca in futurum agenda didicit, statuitque.

Ah! quoties natum pendentem à stipite cernens,
 Hæccine, Christe, tibi bella moventur? ait:
 Pungit spina caput, tenduntur brachia, clavi
 Perfodiunt palmas perfodiuntque pedes.
 Lancea crudelis, quò te ferus impetus egit?
 Quàm lato, heu! foffum vulnere pectus hiat!
 Debueras potiùs vel totâ cuspide ferri,
 Quod prius effodit culpa, subire latus.
 Quid queror? ah! nobis fodiuntur pectora: nobis
 Quam portam fecit lancea, servat amor.
 Quando erit, ô, IESU, tibi sic ut jungar! eodem
 Et dabitur tecum funere posse mori?
 Audimurne? an adhuc fatalia stamina restant
 Tam citò per fusos non minuenda suos?
 Quò me fata vocant, certum est properare: pericla
 Inter mille licet, sanguineasque vias.
 In Cruce fors nostra est, & erit, pie Christe; laborem
 Finiit illa tuos, finiet illa meos.
^d Flebilis extat adhuc Nati hæc morientis imago,
 Et CHRISTO fufas audit ut ante preces.
 Tunc ego prævidi venturis ordine fatis,
 Supremum terris Romulidisque Caput.
 Nec res ista suis caruit successibus: orbis
 Imperium CHRISTUS, juraque summa tenet,
 Occupat Augusta Princeps Capitolia Sedis
 Pacis amans, titulis invigilatque meis.
^e Scilicet hinc nitidis fulgent mea festa coronis,
 Et purâ redeunt candidiora nive.

^d Eandem Crucifixi Imaginem, iam Pontifex Romam ad se transmitti curavit:
^e Bullam edidit pro Immaculatâ Conceptione Deiparæ Virginis, quæ per omnes
 orbis Christiani Ecclesias communi lætitiâ, piòque applausu excepta est.

Nunc prodit stellis cœloque simillima tellus,
 Et cultu formæ conveniente meæ.
 Victor amor, niveâ liquidum secat aëra pennâ;
 Atque in me CHISIUM prædicat author opus.
 Nec meritas reddam tali pro munere grates?
 Nec materna meus dona rependat Amor?
 Non erit hoc: melior vivit sub pectore sensus:
 Imperio par est mens animusque meo.
 Nostrum est auriferis quidquid Pactolus arenis,
 Gemmarum quidquid decolor Indus habet.
 Cui volo, sacratæ præcingunt tempora mitræ:
 Cui volo, condecorant aurea sceptrâ manus.
 Attamen ut variis, sparsimque hæc dona ferantur;
 Ornabunt CHISIAS plenius illa domos.
 Angele, scribe vel hoc auro, vel murice: scriptum
 Spectet ALEXANDER, gens CHISIANA legat.
 Quàm bellè ut cælum studiis concordibus ardet,
 Et nostra hîc etjam vota coronat amor!
 f Nec procul à terris Pax est Byzantia: lunæ
 Cum globus impletur & cornua nulla micant.

f Revocatur hîc in memoriam ingeniosissimum Annagramma, plenumq; felicitatis
 augurii, quod Alexandro VII. sub Pontificatus eius initia obtulit R. P. Ioan.
 Nierenbergius Hispanus Soc. Jesu, in libello supplici pro Immaculata Conceptione
 B. Virginis & pace Ecclesie obtinenda, hisce verbis.

Sanctissimus Pater & Dominus

ALEXANDER PAPA SEPTIMVS

QVI ERAT ANTEA

FABIVS CHISIVS

Annagramma.

QVARTVS E SENIS PAPA

DEI MATRI CHARISSIMVS

Ipsi labem Adæ non fuisse statuet,

tunc Pax.

g Cornuta Luna Turcorum insignia.

Quidni castra meis concedant Turcica signis,
 Terraque quam Nati diluit ante cruor?
 Quidquid id est, nec sic pia cura elanguet amantis:
 Suscitat assuras ad nova vota faces.
 Rursus adit Belgas, Collemque revisit Acutum,
 Et mea magnifico munere templa colit.
 Confluit ad nostras excita Brabantia sedes:
 Vicinos Batavos hæc quoque festa movent.
 Quid faciam nisi amem? certamine provocor isto:
 Vincamus: quando præmia victus habet.
 Ergo quod sancti mores, quod grata voluntas
 Candida quod virtus, quodque reposcit amor:
 Vivat ALEXANDER, longos florescat in annos;
 Vivat, & oblatum nobile duret opus.
 Quod solium sublime tenet, clementia cingat,
 Prosperitas albâ sustineatque manu.
 Pervigil æterni Custos ac Præses Oivilis,
 Areat infestos nocte dieque lupos.
 Hæresis elisos nequidquam mordeat hydros,
 Exulet & secum nigra venena ferat.
 Circùm agni, nivei circùm pascantur olores;
 Grex est munditiæ concolor ille meæ.
 Post ubi Pacificâ Sæclum signaris Olivâ,
 Hanc etjam moriens ad mea regna ferat.
 Tunc bene possessi pura inter lumina cæli
 Excipiam amplexus illius, ille meos.
 Dixerat hæc Virgo: subscripsimus, accipe veri
 Nuntium, & Angelicâ dicta relata fide.
 Cætera quid memorem? per longa cacumina montis

Fest.

Festivus visa est reddere turba sonos.
 Vox fuit, vt saxis allisa remurmurat Echo:
 Et crebrò auditum nil nisi præter, erit
 Nimirum Virgo summè dominatur, agendo
 Maxima, promisso non minor ipsa suo est.
 Quid quod & augusti tangit me gloria facti?
 Grator hâc etjam fit mihi parte labor.
 Neu dubites, munus servabo fideliter ædi:
 Ultima pars curæ non erit illa meæ.
 Vis plura? inspergam dono pia semina flammæ,
 Atque auri plusquam luce micabit opus.
 Venerit huc quoties spectator, & hauserit ignem;
 Virgo, pii (dicet) pignus amantis habes,
 Forsan & adijciet: regali vt nomine summus,
 Obsequioque tibi summus amator erat.
 Ergo vivat amans: non hunc pluviale Capellæ
 Sidus, non madidis terreat Auster aquis.
 Æstivos numeret moderato sidere menses,
 Nec videat glacies aspera bruma tuas.
 Sic CHISII Colles Marianis Collibus adstent:
 Sic vireat passis Quercus amœna comis
 Sidera sic rutilent Stellis adjuncta MARIÆ,
 Et faustum multis duret utrumque jubar.
 Quod superest nostro claudatur Epistola voto,
 Quòd cupiam toto, quâ patet, orbe legi.
 Inter ALEXANDROS ter Summe, ter Optime Præsul,
 Imperium retine promeritumque decus.
 Quod tua scuta altis prætendunt montibus astrum,
 Certa micaturi signa favoris habent.

E

Ergò

Ergò tua extremis fac gratia luceat Indis,
 Et Iaponi infestus delinat esse Iapon.
 Imperium quod Sina tenet, Cæloque, Deoque
 Ut pateat, Claves postulat ecce tuas.
 Annuis? accurrent Socii, quos alluit Ister,
 Quos Mosa, & sparsis Scaldis oberrat aquis.
 Adde quod & totis quæ gens ea diffusa terris,
 Ad nutus vivit, currit & illa tuos.
 Quid referam ut Scythico metuendus Sarmata telo,
 Perrupit muros, Sinica terra, tuos?
^b Victorem mirêre novum: dat jura subactis,
 Et prope jam Christi victus amore subest.
 Nec tantùm longè positos fulgoribus affla:
 Sunt hîc & Batavi, quos tuus urat Amor.
 Proxima me tangunt: te tangunt omnia: totus
 Orbis in amplexus & tua jura venit,
 Sit plusquam ipsa suo divisa Britannia Ponto,
 Tranare oppositæ fax tua novit aquas.
 Sic Cimber, sic Moschus, Arabs sic supplice ritu
 Gaudeat ad sacros oscula ferre Pedes.
 Tunc bene pacatis pacato Numine terris
 Diceris toto Maximus orbe Pater!
 Finiturus eram: sed restant ultima, dicam:
 Ne tuus ex uila parte prematur honor.
 Quæ bene cœpisti. constans age prælia: utrimque
 Gloria certantes, Laurus utrimque manet.
 Pro Diva pugnas, pro Te Diva: illius auge

Dùm

h Tartari qui olim Sarmatæ, iam Sinensis Regni maximâ parte potiuntur: qui victores ita se P. Societatis isto in regno fidem Christi prædicantibus benignos exhibent, ut præeunte ipso Rege primis fidei elementis instrui non abnuant.

Dùm fortis tiulos, auget & illa tuos.
 Interea officiis quoniàm convenimus ambo,
 Atque præesse idem Montibus urget Amor.
 Alter ad alterius curas accedat amicas,
 Mitescent sociâ munia nostra fide.
 Quique mihi Mons est, quàmvis & acutus & asper,
 Posthâc te assumpto Præsîde lenis erit
 Accurrent populi gens Belgica: Tempa subibunt
 Exemplo & dono nobilitata tuo.
 Utque reor, dicent: pulchrum Divâ auspice Collem
 Fecit ALEXANDER, fecit & iste Tapes.
 Quin etjam auguriis si res ventura probetur:
 Cum stabunt vacuâ flamina rapta colo.
 Hic Belgæ memores facti, memoresque MARIÆ,
 Iusta tibi dicent, inferiasque dabunt.
 Spectandoque licet Romæ condare Sepulchro,
 Et CHISIA incisus prædicet acta lapis.
 Inscribent Donoque tuo, pulchroque Tapeti,
 Ceu tumulo, versus forsitan hosce duo:

VIXIT ALEXANDER TEMPLI HUIUS CULTOR: AMANTIS

DONA TAPES: FUNCTO SIDERA VIRGO DEDIT.

E 2

EPIG-

*i Alexander VII. in prognosticis Romanorum Pontificum à S. Malachia Hi-
 bernie Primate, qui obiit anno 1148, hoc lemmate insignitur: Custos Montium:
 quippe qui Gentilitio Christianorum scuto, ut supra notatum est, Montes exhibet,
 supernè affulgente Stellâ tanquàm oculo vigili ad custodiam.*

EPIGRAMMAT A.

De eodem perinsigni Aulæo ac Tapete, in quo præter Pontificiam Tiaram Clavibus Ecclesiæ innitentem, aliâque Emblemata, Nomen Donatoris acu pictum in auro litteris majoribus ac Romanis sic apparet:

ALEXANDER VII. PONT. MAX.
ANNO SEPTIMO.

MVnera Virgineas CHISIUS quæ fixit ad aras,
Aureus exornat, coccineusque color.
Argento claves, auri micat igne tiarâ
Et glans & Quercus signa decoris habent.
Quid quod ALEXANDER picto supereminet auro?
Phœbæi radios sideris esse putes.
Desine mirari: in reliquis ars emicat: artem
Ipsam in ALEXANDRI nomine vicit Amor.

ALIVD

De eodem Munere.

Aspicis ut fulvo peristroma renidet in auro?
Munus ALEXANDRI est, Pontificisque decus.
Hic certant pietas, natura & opus: sed utrumque
O, quantum superat iudice me pietas!
Dignas pulchrum opus hoc aras ut fecerit: aris
Dignum Pontificem pulchrior illa facit.

DE

DE EIVSDEM MVNERIS OBLATIONE
 FACTA
 PER ILLVSTRISSIMVM
 D. HIERONYMV M DE VECCHIIS
S. Mariæ Montis Regalis Abbatem, &c.
 APOSTOLICVM IN BELGIO
 INTERNVNTIVM

Portitor Illustri Dono bene convenit: altos
 Nempe Aquilæ montes & juga Cervus amant.
 Nulla mora est, fiet quod mandas, Optime Pastor:

Currit hic obsequio promptus, & illa volat.

ALIVD.

De Montibus Scuti CHISIANI, & Stella

super eos affulgente.

Antiquos montes, aggestum Pelion Ossæ,
 Atque gigantæum jure tacetur opus.
 Per juga, perque altos colles malè fidera prensant:
 Obruit insanos præcipitatque labor.
 Montibus his via tuta patet: neu devius erres,
 Ostendit faciles stella benigna vias.
 Sic petitur cœlum: nulla est fallacia: callem
 Sternit ALEXANDER munere, Virgo probat

E 3

super.

Super Illud

ANNO SEPTIMO.

Ad B. Virginem Aspri-Collensem

Septima lux orbi pacem intulit : inde feruntur
 Pridem Iudæo sabbata culta viro.
 Pacem affer, Virgo; maculæ certamina cessant :
 Sic bene ALEXANDRI septimus annus erit.

De Quercu CHISIANA & Aspri-Collensi

in qua Beata Virginis Imago

thaumaturga reperta est.

Restituant veteres quamquam modò sæcula quercus
 Quas fert Romanus, quasque Brabantus ager,
 Ne metue : haud istâ durefcent tempora sylvâ,
 Nec veniet rigidus, qui fuit ante, labor.
 De CHISIA Quercu modò glans fit mellea: Quercu
 Deque sua Virgo mellea dona facit.

ADGRA

ADGRATULATIO

ASPRI-COLLI-MARIANA

A. D. M. D. C. C. LXXV. ILL.^{lum} AC REV.^{ssm} DOMINUM

D. HIERONYMUM DE VECCHIIS

SEDIS APOSTOLICÆ

IN

BELGIO AC BURGUNDIA

INTERNUNTIVM

S. MARIE MONTIS REGALIS

ABBATEM,

Latorem Augustissimi Peristromatis

Muneris Pontificii

CHISIORVM INSIGNIBVS

SPECTANDI

SS.^{mo} P. N. ALEXANDRO VII.

Immaculatæ Virgini

Solemni Pompâ

Omniùmque Ordinum applausu

IPSIVS ASSVMPTIONIS FESTO

Dedicati Consecratiq̃ue

ASPRI-COLLE,

AMPLISS. ET PRÆNOBILEM VIRVM,
 D. GVILIELMVM DE BLITTERSWYCK
 Libellorum Domus Regiæ Magistrum,
 AC SVPREMI CONCILII MECHLINIENSIS
 SENATOREM,

*Denuò Postulantem ut Poëma in Tapetem ALEXANDRI
 SEPTIMI ab Auctore sibi missum,
 in lucem edi. possit*

A Udieram nuper Sichimos, te teste triumphos :
 Audieram plausus, carmina, festa, cohortos ;
 Dum sua Supremus, cum donis vota Sacerdos
 In Phrygio iussit picta Tapete legi.
 Gratabar divæ, Chifus, carisque, mihi que,
 Namque ego parte mei, pars ibi magna fui.
 Quid facerem? tenui ludebam obscurus avenâ :
 Musaque non æquo, adrepere visa, pede est.
 In vultu macies, frons hispida, lurida pellis :
 Lucis egent oculi, dentibus ora carent.
 Vena filet: nullæ resident sub pectore flammæ,
 Et nisi suspiret, spiritus omnis abest.
 Nil superest Musæ, nisi vox, gracilisque tremensque,
 Verbaque, nescio quò, dimidiata, sono.
 Dicebam: procul hinc: nihil est quod carmina sperem
 Nil tibi Castalii, quod placet, oris inest.
 Sunt alii meliore sinu quos fovit Apollo ;
 Illi Pontificum sacra trophæa canant,

Sunt

Sunt BLITTERWICI, VENNI, BURI atque CATULLI

AGRETTI, summis nomina culta Viris.

Sunt, inquit; sed & hos inter lateamque canamque,

Sic proceres inter vernula clamet io.

Plebs bona Pompeium, curru dum spectat ovantem,

Credibile est verbis concelebrasse suis.

Scilicet ut clarus, depromat vota senatus:

Materiam votis & rude vulgus habet.

Fors erit incurvo qui membra trementia fulcro

Sustinet, ut Patriæ clamet adesse Patrem.

Et dicat: faustos, sic faustior impleat, annos:

Vt nostris referat lenta senecta pares.

Fulciat ille suos, velut hoc ego stipite nitor.

O quam grata senis verba precantis eunt!

Sic ego sim quamvis subrustica, balba, senexque

Forſitan hæc aliquid fama notabit anus.

Sic plausit Siculo longæva edentula a Regi;

Grataque simplicitas, officiumque fuit.

Non ego me statuam magnis similemve paremve:

Hoc decet audaces; me pudor usque tegit,

Non tamen à solo labuntur flumina Nilo:

Parvaque, quæ donet munera, b Cyrus habet.

Non omnes vasto, tendunt sua carbasa, Ponto:

Fertur & angustis, cymba recurva, vadis.

Sunt magnæ puppes erithræa per æquora tutæ,

Ignotum, linter quæ malè carpat, iter.

Quisque prius vires, dein libret viribus ausus:

F

Ne

a Dionysio. b Fluvius, è quo rusticus Artaxexi, ambabus manibus aquam, gratissimum Regi munus obtulit.

Ne malè quod subiit, ferre laboret onus.
 Ipsa meos humeros, humeris sua pondera pendo.
 Omnia non omnes; hæc puer, illa gygas.
 Est aliis præstans, generoso in pectore, robur.
 Sunt ignes sacro, qui caluere Deo.
 Membra vigent, venæque micant, succusque colorque,
 Verbaque Apollineo, quæ decet ore loqui.
 Gratia luminibus, natiq̄ue ad amæna lepores.
 Sunt joca, suntque sales, mel, nec acumen abest.
 Hæc & plura insunt (quis nesciat?) ipsa canendo
 Quæ nunquam, ad plenum, dinumerare queam,
 Cedo lubens cunctis speratam. ex carmine, palmam.
 Nec rude donari nostra Thalja petit.
 Quod satis est lateam, bene si latui, bene scripsi.
 Hæc voveo, hæc nuper verba voventis erant.
 Nec latuisse licet per Te, qui promis in auras
 Et cogis meritâ ex nocte videre diem.
 Dum petis ut spectent imbellia lumina solem:
 Obsequio peccas. Lux nimis ampla nocet.
 Iudice te poseunt si quam mea carmina lucem:
 Lemniaci flammæ, quas meruere, ferant.

IN

IN PERISTROMA
ALEXANDRI PP. VII.
D. VIRGINI
ASPRI-COLLENSI
CONSECRATUM.

- O** CHISII Montes, an me mea lumina fallunt?
An vos (quis credat?) belgica terra tenet?
- 2** Vidit & obstupuit justo Bruxella pavore,
Pendula sacrato, pignora sacra, tholo.
- 3** Septeni, nixa est quibus inclyta Regia, montes
Flexerunt vestris cernua colla jugis.
- 4** Septenos pariter septeno gurgite fontes
Altius assueto profiliisse ferunt.
- 5** Septenæ circum, turrata palatia, portæ
Et valvæ vobis, & patuere domus
Templaque cum tectis prono nutantia vultu,
Lætitiæ passim signa dedere novæ.
- 6** Splendida CREUSENI Sacraria, conspectando,
Lumina, nescio quæ splendidiora dabant.
- Ipse loci præses blando XAVERIUS ore,
Romano Patri dicere visus, *ave*, est.

F 2

Atque

1 Chisiorum Insignia sex Montes. **2** Festo S. P. Ignatii, Bruxella in summo Altari, antequam Tapes deferretur Aspri-Collem, expositus. **3** Bruxella complectitur septem Montes vide Bruxellam Septenariam E. Purciani. **4** Septem habet Fontes publicos. **5** Septem urbis portas: septem antiquissimas Paracias, septem Lacus, septem Fora, &c. **6** Sacrarium verè Regium ab illust. D. Andrea Creusenio, Mechliniensium Archi-Episcopo, post calculi sectionem aetate septuagenaria majore, S. Francisco Xaverio extractum.

- Atque iterum optaret (si fas) abiturus ad Indos
 Præfulis ad Summi procubuisse pedes.
 Quod licuit , gratos ad montes lumina vertit:
 Vertit & ad Collem lumina Virgo tuum.
- 7 Et tum, Romanâ quæ surgit imagine turris,
 Loyolæ, primos edidit ære sonos.
- 8 Omnia plauferunt, valles, montesque, nemusque ,
 Fluminaque & fontes, mœnia. templa, forâ.
 Festa dies aderat, quâ cœlo Diva recepta est,
 Hâc subit è Grudia, VECCHIUS urbe viam.
- 9 VECCHIUS à Primo cui Præfule credita res est :
 Iussus & ad sanctam Nuncius ire Domum.
 Aptior, haud alius, neque munere dignior isto
 Virginis ad *Montem* qui sacra dona ferat.
- 10 Nam tibi Virgo facer *Mons* est *Regalis*, ab illo
 Numquid Latori gratia major erat ?
- 11 O si spectasses, ut tunc Parcensis ad aram
 Cor simul & donum, pignus utrumque tulit.
 Spectasses lacrymas (lacrymæ decuere litantem)
 Nec poterat quisquam continuisse suas.
- Tantus honor sancti, tanta est reverentia, Fani :
 Forsitan à FABIO tunc quoque major erat.
- 12 Et memor est Virgo, quò nunc sua munera mittit
 Hoc olim FABIIUM sacrificasse loco.

Et

7 Nova turris Templi Patrum Societatis Iesu, insigni Nobilitatis ac Civium munificentiâ exadificata. 8 Hoc die nova Campana primùm pulsata. 9 Illustris. ac Reverend. Hieronymus de Vecchiis in Belgio ac Burgundia Sedis. Apostolica pro Nuntio Legatus. 10. Is D. Virginis in Monte Regali Abbas. 11. Amplis. ac Rev. Adm. Abbas Parcensis Libertus de Pape ad aram fecit. 12. In Templo Aspri-Collensi Fabius olim Chisius, modò Alexander VII. in minoribus constitutus (ut Bulla dedicati peristromatis indicat) incrementum. Sacrificium obtulit.

Et memor est Virgo, & gratum testatur amorem:
 Quis scit an haud faciat Trina Corona fidem?

Illius auspiciis quidquid terrâque poloque
 Nititur, hoc faustum non nisi numen habet.

Virginis ille favor crevit crescentibus annis;
 Crescet adhuc, nec quo sistere possit, habet.

Mystra præest sacris. respondent organa chordis.
 Discordi, concors Mulica, voce quadrat.

Non suus aurato, qui ferrea pectora filo,
 Duceret Alcides, nec pia suada deest.

13 VENNIUS eloquio præstans simul ora resolvit:
 Ore ex Parthenio verba tulisse putes.

Flumina quæ mellis, quæ flumina nectaris ibant!
 Quam dulci, aptabat fortia dicta modo!

Commonstrans Sacri quæ sint fundamenta Montis,
 Cui gaudent CHISII supposituisse suos.

Tam placuit Custos, tam Mons: ut quilibet illo
 Cum Petro optarit figere posse domum.

14 Tuque CATULLE sacros inter celeberrime vates,
 Pangebans tacitis carmina dia modis.

Iam Doni titulos, jam Divæ nomina mille,
 Ignotum quidquam ne paterere, dabas

15 Tu BLITTERSWICI magni pars magna triumphii,
 Quas Divæ laudes, quæ pia vota dabas!

F 3

Dicebas

13. *Ampl. ac R. Adm. D. Franciscus vanden Venne, insignis Metropolitanæ Mechliniensis Ecclesiæ S. Rumoldi Præpositus & Canon, præclaram Orationem habuit, sumpto themate: Fundamenta ejus in montibus sanctis.* 14. *Ampl. ac Rev. D. Andreas Cattullus Tornacensis Ecclesiæ Archidiaconus Primarius Canonicus ac Vicarius generalis.* 15. *Prænobilis ac Ampl. Vir Guilielmus de Blitterswyck ex antiquissimis septem Bruxella famulus oriundus, magni Mechliniensis Consilii Senator, summo Pontifici notus & charus.*

Dicebas quoties: in munere muneris Author
 Vivat, quaque licet, vita perennis eat!
 16 Quemque geris digito, velut Annulus, impleat orbem:
 Longævi modò sint: post sine fine dies.
 Forsitan & velles (bene si tua pectora novi)
 Crescere, quo possint, annumerare tuos,
 Et cupis esse ratur; nisi si mitissima Mater
 De Quercu dicat: vivat uterque diu.
 Attamen ô CHISII (si fas inquirere) quid vos
 Tam longè positos his jubet esse locis?
 17 Nonne Palatinus, toto notissimus orbe,
 Vos inter magnum delituisse putat?
 18 Cælius 19 Esquilio socios gratatur & effert
 Est qui hinc submittat 20 Vimen, & inde 21 Caput,
 Tuque 22 Quirinali præsignis nomine, 23 tuque
 Qui primus dederas nomina casta Remo.
 Confertim CHISIIS socialia dona tulistis,
 Iunxistis meritis debita ferta suis.
 Septem, septenâ cecinistis arundine carmen:
 Movit & ad numeros rustica turba pedes.
 Ipse pater Faunus, Driades, facilesque Napææ
 Montibus in vestris constituere casas.

24 Quin

16 Annulus hic est aureus mortis Imagine pro gemma insignis, Philobesum Pontificis munus à R. P. Francisco vander Veken eidem Ampl. Domino nuper Româ missus, allatusq; per amicissimas Adm. Rev. Domini Præpositi Mæchliniensis manus, cui Annulo sua Sanctitas indulgentiam impertit in articulo mortis plenariam. 17 Septem Montes Urbis Romæ, Palatinus. 18 Cælius. 19 Esquilinus. 20 Viminalis. 21 Capitolinus. 22 Quirinalis. 23 Aventinus in quo Remus augurium primus cepit incundi Romani Imperii è spectatis sex vulturibus: in Palatino verò Romulus è duplicato avium licet serius viso numero, ab omnibus Rex Salutatatus est. vide Liv: Flor. &c.

- 24 Quin etjam fama est: musas Helicone relicto
 Cum Phæbo innocuos hic agitasse choros.
 Et genii, & Charites, & si quid blandius usquam,
 Non alio optarunt gratius esse loco.
- 25 Ad vos (quid mirum?) patrios concurrere montes,
 Cumque suis lætum frondibus ire nemus?
 Omnibus in pretio & voto simul omnia latè
 Æquastis; meritis est quoque terra minor.
 Delicium Italiæ, speciosæ gloria Romæ,
 Spes Patriæ, Patrum lumen & orbis honos.
 O quantùm celebrem septenis montibus urbem
 Auxistis! num quo crescere possit, habet?
 Omnia complectis: CHISIIS nil altius. instent
 Pelion Ossa licet, Pindus & Æthna polo.
- 26 At modò quid Sichimi Collis vos spectat Acutus?
 An Româ hîc quidquam grandius esse rear?
 Parcite Romani, Septeni parcite colles:
 Et CHISIIS aliquid Belga, quod addat, habet:
- 27 Mons numero deerat, qui tangere sidera posset,
 Virgo meus, dixit, Collis hic Asper erit.
 Mons numero deerat. Mons Virginis additus, Inde
 Virgineum, Custos Sidus ab axe micat.
- 28 Aspice ut ipsa Domum fulgentia sidera cingunt:
 Quis neget hoc felix omen inesse loco.

Omen:

24 Edita olim sunt sub nomine Philomati Musæ Iuveniles Fabii Chisii exquisitissima Poëmata, meritò peritis omnibus Parnassi Cultoribus summo habenda in pretio. 25. è quibus tessera Chisiorum Gentilitiæ composita. An non ut olim Amphion & Orpheus? 26 Aspri-Collis oppidum Brabantiaë iuxta Siehimum vide Lips. in D. Virg. Aspri Coll. 27 Sex Montibus Chisiorum deerat septimus Mariæ. 28 Tectum Aspri-Collensis. Templi fulgentissimis Stellis, è longinquo conspicuis, illustre.

Omen stella refert, neque mons est ominis expers:
 Omnibus ille patens, omnibus illa favens.
 29 Atque etiam CHISII cur ponant discite, frondes
 Olim gestabant, quod juga sena, decus.
 Gestari frondes, gestari è fronde corollas
 Christi-parens Quercum quæ colit illa vetat.
 Nulli magnorum fas ferre insignia Regum.
 Et quâ Virgo manes arbore, sacra manet.
 Sic te Virgo colunt CHISII. Tu montibus adde
 Montem, surripient se sibi, ut ipsa geras.
 30 Sic te *Virgo* Tapes radiantibus intertextus
 Chrysolitis, auro, murice, fronde notat.
 Tergeminos referunt pretiosa petasmata montes:
 Hos Sidus: Robur servat utrumque laterus.
 31 Altior est cunctis *Virgo*, quam quercus adornat
 Colle super, CHISII septimus inde venit.
 30 Omen ALEXANDER cape *septime*. Septimus hîc est
 Additus à Diva montibus, omen inest.
 Ut decus illa tuum: sic tu decus illius auge.
 Certet amor factis. Tu cole, & illa teget.
 Querneâ nos doceat, nûnquam ut sine frondibus arbor
 Primævum hanc nûnquam destituisse decus.
 Obscurent montes umbræ: *Mons Virgo* sine umbra est,
 Quæ

29 In insignibus Pontificiis D. Virgini missis desunt montibus arbuscule, in quibus antea spectabantur; sed hæc modò totius Peristromatis claudunt latera.
 30 Eiusmodi Tapes est ab opere & materiâ mirifice commendandus.
 31 Imago D. Virginis Aspri-Collensis anno 1520. circiter, in Quercu reperta.
 30 Alexander Summus Pontifex eius nominis Septimus qui mortuo Innocentio Decimo, septimâ Ianuarij 1655. successit septimâ Aprilis eiusdem anni: cum numeraret annos quinquaginta septem, primumque Pontificatus Septenniam ingressus septimâ Aprilis anni 1662.

Quæ sola æthereo lumine, lumen habet.

31 Septime sis Montis Custos, erit Illa Patroni:

Quæque dedit Collem, post simul Astra dabit.

31 Custos Montium vaticinium Malachie Archiepiscopi de successore D. Petri
convenit familia Chisiorum quorum insignia sex Montes protegente Stella: cui
& vaticinium anagrammaticum conspiciat:

MONSET LVX MARIÆ TVTO
CVSTODIENDA.

Anagramma.

AT IDEO TV MONTIVM CVSTOS
ALEXANDER.

Pangebatur

GUILIELMUS VANDEN EEDE S. J.

EXEMP-

PRÆNOBILEM ET AMPLISSIMVM
D. GVILIELMVM DE BLITTERSWYCK

Conc: Sup: Mechlin: Senatorem &c.

MONS MARIA
AMPLISSIME ET AMICISSIME VIR

Ecce occurrit inter sacros vates Isaias, c. 2. v. 2. qui digito veluti in hunc Tapetem intento & montes, & montem reliquis superimpositum velut insignem Excellentissimæ Virginis Imaginem commonstrat: hunc in modum pronuntians: Et erit in novissimis diebus Præparatus Mons Domus Domini in vertice Montium. Num clarius aut dilucidius quidquam efferre poterat? ne quidem si vel studio fuisset adhibitus, qui suum Peristromati titulum aut inscriptionem præfigeret. Vati accinit summus Ecclesiæ præsul Gregorius divino, ut solet, afflatus spiritu. In lib. 1. Reg. c. 1. Fuit vir unus de Ramathaim Sophim de monte Ephraim. Potest hujus Montis nomine Beatissima semper Virgo Maria, Dei Genitrix designari. Mons quippe fuit, quæ omnem electæ creaturæ altitudinem, electionis suæ dignitate transcendit. An non Mons sublimis Maria, quæ ut ad conceptionem Æterni Verbi pertingeret, meritorum verticem supra omnes Angelorum choros, usque ad solium Deitatis crexit? Hujus enim Montis præcellentissimam dignitatem

tatem

tatem Isaias vaticinans ait: erit in novissimis diebus &c. Mons quippe in vertice montium fuit, quia altitudo MARIÆ supra omnes Sanctos refultat. *An non igitur hæc tantorum Virorum verba sufficientem facem nobis præferent? demus igitur Sacrum Vatem sex Montes Pontificios superimposito septimo Aspri-Collensi, unâ cum Virgine sacratissima contemplantem, ad sese ipsam hunc in modum explicantem:*

**En sic adest Maria præparatus Mons
Domus Domini in Vertice Mon-
tium.**

An non obstupescemus, non sine arcano prorsus & prodigioso mysterio, iisdem ex elementis educi ipsissimum Malachiæ vaticinium unâ cum evidenti ejusdem explanatione?

A N A G R A M M A.

**Montium Custos, asservans Mon-
tem Domini in pura mediatrice
Deipara.**

utrobique enim reperiantur,

A. C. D. E. I. M. N. O. P. R. S. T. V.

6. 2. 3. 5. 7. 6. 5. 4. 2. 4. 5. 4. 4.

qui numerus in unum collectus efficit Septenarium ejus anni quem Sua Sanctitas agebat dum eligereur in Supremum Montium Custodem nempe 57.um

AD ASPERVUM COLLEM
 SEV MONTEM MACVTVM
 Cui nomine SS. Domini nostri
ALEXANDRI SEPTIMI

Pretiosissimum tradebat Tapetem
HIERONYMVS DE VECCHIIS,
 ABBAS MONTIS REGALIS,
 Ejusdem apud Belgas
 INTERNVNCIVS

Ipsa Assumptæ in Cælis Virginis Festo die. 1662.

ACCLAMATIO

IACOBI LIBENI, è Societate IESU.

ILLUSTRE Belgis Asperi-Collis jugum,
 Cui magna Montes Roma submittit suos,
 Suumque Quercus Itala submittit caput,
 Rutilasque *Custos Montium* inclinat comas
 Senense Sidus: exili, & Olympum supra
 Infer sereno verticem lætum polo:
 Tua festa canimus. Plaudite, & olivam manu
 Præferte Fauni, & fratribus junctæ melos
 Aptate Dryades, qualque nunc tempus petit,
 Miscete choreas: Ille supremum Imperi
 Nuper labantis columnen, & pacis dator
 Tunc ille FABIVS, nunc ALEXANDER sacri
 Princeps senatûs, proximum Divis caput,
 Hæc tanta Monti gaudia & silvis facit.

Speçtatis

Spectatis? ingentem arduis en quot viri
 Auro rigentem, dædalâ pictum manu,
 Humeris Tapetem vertere ad Sacræ Domus
 Limen laborant: hunc ALEXANDER tuis
 O Diva; quæ non Aspera in Monte Aspero
 Residere gaudes, addi amat donariis,
 In pacis arrham, cujus is partes agens
 Cum Martis omnem attereret Europam furor,
 Hoc Monte supplex, pedibus affusus tuis,
 Tibi vota mille, mille concepit preces,
 Tuumque ad aras obtulit Natum Patri
 Pacem precatus. Ille nunc testem tui
 In se favoris, nec minus testem suæ
 Pietatis in te, pacis æternæ obsidem,
 Mittit tuo Tapeta sacrandum jugo.
 Aurora roseum læta reparabat diem,
 Quo mortis olim de triumphatæ indices
 Virgo resumens carnis exuvias, super
 Cœrulea cœli spatia stellato intulit
 Victrix Olympo, & major aligerum choris
 Apposita Nato Mater. Hic est, hic Dies
 Quem parva Sicheu, quemque BERCHMANNI solum
 Natale, & omnis Belgica æterno colet
 Clarum triumpho. Luce vix ortâ, simul
 Non martiali, sed triumphali sono,
 Ortus tubarum clangor. extemplo, velut
 Signo dato, progressa vis mortalium
 Innumera tectis (pars sub æthereo jove
 Posuerat artus, non potens tectis capi)

Dießbe-
minum

Visura pompam. tremuit immanem ferens
 Mons ipse turbam, & mole se firmams suâ
 Tanto onere gaudet. Prima pars pompæ fuit
 Regalis Abbas Montium gerens vices
 Etjam ipse Mons, non humilis, aliquando capax
 Æquare Summos, ore & incessu gravis.
 Arrigitur omnis turba conspectu viri,
 Humerisq̄ue densum vulgus adnifu improbo
 Adstare propius certat & vultu frui.
 Vbi cuncta conticuere, veneratus Domum,
 Magisq̄ue Divam VECCHIUS: non me tuo
 Nunc Diva sistit Monte, quæ & sistit tamen
 Privata Pietas; fungar illius vices,
 Cui claustra cœli æterna commisit tuus
 Moderanda Natus. Ille non tuis quidem
 Æquale meritis, attamen dignum suâ
 Pietate munus per meas affert manus
 Tapeta magnum, pacis in signum datæ,
 Domitiq̄ue Martis: pedibus hunc, Mater, tuis,
 In me Ille supplex sternit, atque orat sacris
 Tua plurima inter dona suspendi tholis,
 Hæc fatus, addit litteras formæ *Brevis*
 Quas Belga, & omnis orbe ab extremo Advena,
 Dum stabit Asper Belgico Collis solo,
 Exosculandas ambitu magno peter.
 Insequitur ingens cornua & lituos super
 Clamor virorum; qualis Erymanthi jugis,
 Placata domitâ nemora dum exultant ferâ,
 Magnumq̄ue gratus Arcas Alciden canit.

Sublime

Sublime Acuti Montis in dorso caput
 Attollit Ædes, Principum augustus labor
 Patriæ Parentum, Belga quos sterili loco
 Fatis iniquis conjuges nescit fatis
 De flere raptos, ferus & flebit nepos:
 Auftriacus ambo sanguis & divûm genus,
 Stellata radiant tecta, ceu cœlo emula,
 Circùmque fuis duplicant terris diem.
 Hâc Æde se mortalibus Matrem piam
 MARIA amat monstrare, & innumeris opem
 Afferre miseris: pauca quæ ex tot millibus
 Miracula non dubitata Belgarum Cato *I. Lipsius*
 Volvenda sæclis, auspice Alberto dedit.
 Hâc Æde ALEXANDER, ut primum tholo
 Suspensus alto cœpit agnosci Tapes,
 Turbam stupentem tenuit in eodem gradu,
 Nunquam fatis spectatus, ubi semper novi.
 Spectatur aliquid. Parte Supremâ facer
 Splendet Tiaras Clavibus fultus Sacris;
 Auro una fulget Clavium, argento altera.
 Geminum coruscat Crucibus & radiis latus.
 Tapete medio, CHISIÆ gentis decus
 Ad astra Seni verticem Montes agunt,
 Impositus alter alteri: at nullum polo
 Bellum minantur; quin & his pacem ferens
 Impendet Astrum, & fata quæ signat bona
 Implebit aliquis post ALEXANDRUM Nepos.
 Vtrimque lætis sacra Chaonio Iovi
 Surgit lacertis Arbor, & grato ambitu

Com-

Complexa Montes CHISIÆ haud unam parat
 Stirpi Coronam, Principis nomen sacri,
 Obliviosus ne quis involvat dies,
 Annumque Sedis, imus ostentat Tapes.
 Hæc tanta populus dona inexpletis stupens
 Dum spectat oculis, ipsa spectandi sitis
 Spectando crescit. Mixtus interea novo
 Clamore plausus sidera iteratus ferit
 Similis triumpho: vive delitium tuis
 Amorque Belgis, aureæ pacis Pater,
 Munificus, ingens, semper Augustus, pius,
 Et quæ tuarum prima (rumpatur licet
 Invidia) laudum, Originis labem procul
 Nostrâ propulsans Virgine, an dicam tuâ?
 Est pulsa certè, oraculo Princeps tuo
 Est pulsa labes: tuque ALEXANDRI vicem
 Perfuncte VECCHI, cresce quas in spes alit
 Te Roma, quasque Belgica impleri voyet.

ODE

Complexa Montes CHISIÆ haud unam parat
 Stirpi Coronam, Principis nomen sacri,
 Obliviosus ne quis involvat dies,
 Annumque Sedis, imus ostentat Tapes.
 Hæc tanta populus dona inexpletis stupens
 Dum spectat oculis, ipsa spectandi sitis
 Spectando crescit. Mixtus interea novo
 Clamore plausus sidera iteratus ferit
 Similis triumpho: vive delitium tuis
 Amorque Belgis, aureæ pacis Pater,
 Munificus, ingens, semper Augustus, pius,
 Et quæ tuarum prima (rumpatur licet
 Invidia) laudum, Originis labem procul

Nostrâ propulsâ
 ordo rei gestæ, sive oblationis carminum in Senonij tapetis
 Carmen Sapphicum Buri ^{Canonici} primo lectum
 2do Horatianum Admiri Candidi ord. s. Crucis Canonici
 conventus s. Agathe in districtu Chychedisi.
 3tio Andree Catulle.
 4to Gulielmi Beluvs Wyck Consularij Regij.
 Hæc sunt Leda et oblata ipsa die recuperata Carlo Virginis
 anno 1662.
 Alia sunt postliminio aduentitia

O D E

IN PRETIOSISSIMUM TAPETEM

A PONTIFICE MAXIMO

ALEXANDRO SEPTIMO

Thaumaturgæ Virgini in Aspero-Colle dono datum,
ac ipso Assumptæ glorioso die per manus Illustrissimi
& R. mi Domini D. HIERONYMI Abbatis S. MARIÆ
Montis Regalis oblatum.

THEMA.

*Erit in novissimis diebus preparatus Mons Domus
Domini in Vertice Montium & elevabitur super
Colles & fluent ad eum omnes gentes. Isaïæ 2.*

TEntent Gigantes agmine montium
Ad celsa summi regna Iovis viam,
Vastisque certatim labores
Mole pares humeris reclinent:
Nunquam Vetustas priscaque sæcula
Iviffe montes montibus obvios,
Collisque spectarint Gigantum
Impositos humerisque Colles.
At nostra primis æmula sæculis
Videbit ætas jam sine fabula,
Stupebit Auratosque Montes
Romulidum properare muris.

H

Sacrata

Sacrata cœlo (credimus) indice
 Ter Thaumaturgæ Regia Maxima
 Stat lecta sedes, nomen ipsa
 Collis Acutus habet vel Asper.
 Hic æviternis septa Phalangibus
 Et mille claris fulget adoreis
 Regina Mirorum Patratrix
 Sola soli columen labantis.
 Huc ergò toto Christiadam greges
 Ab Orbe densis Agminibus ruant,
 Ter Maximi dono Parentis
 Elicitæ glomerentur Vrbes:
 Ab vrbe septem montibus inclyta
 En orbis Athlas destinat aureos,
Senosque Montes, signa notâ
 Astra super generosa Stirpis.
 Sublime texto munificum decus
 Densatur auro Clavibus Aureis:
 Submittit Aulæum Mitratum
 Parthenio sua jura sceptro.
 Impone Senis Montibus Asperum
 O! summe Præful, Septime Septimu m:
 An Septi-Collem forte dici
 Asperitas tituli meretur?
 Qui ditiori cingis adoreâ,
 Bissena senis ferta jugis beas,
 Cœlo coronatam *Tonantis*
 Perge solo decorare *Matrem*.

En

En CHRISTIANI gloria sanguinis
 Ut surgit ulnis prona tot obviis,
 Incurvat ut ramos supino
 Nempe Vicaria Quercus auro.
 Expende Doni mystica Symbola :
 Est *Thaumaturgæ* quercea Virginis
 Quæ prostat Icon. dico Natum,
 Et mala nostra tulisse Quercum *
 Icon Beatæ pendula Quercui ,
 Aut sculpta ligno credito Querceo ,
 Senos ab ambiente Colles,
 Quàm Phrygiâ decoratur arte!
 Conchyliato quàm benè fulgurat
 Mons præparatus vertice Montium,
 Domus Tonantis dùm recumbit
 Nixa jugis radiosa senis.
 Vix credis Orpheu absque tuâ lyrâ
 Fixisse Quercum basia Belgicæ
 Ab Vrbe missam, quam rotundo
 Belga videt radiare tecto,
 Quâ mente senis ac genialibus
 Vnum maritas septime Montibus
 Heros ALEXANDER supreme
 Christicolæ moderator orbis.
 Augustiorum maxime Præfulum
 Septennis orbi volvitur orbita
 Divum Coronati Sigillo
 Verticis orbis & Urbis almæ.

*Lips de
 Cruce lib
 3. c. 13.

Senensis ortu senaque Culmina.
 Agnata cello gloria Stemmati,
 Amant coronari Receptæ
 Virginis ad Superos triumpho.
 An gloriosis Montibus incubans
 Sidus sereno lumine pervigil
 Hac luce perstrinxit coruscans.
 Parthenii radius nitoris?
 Periculosum Clavigeræ Ratis
 Clavum tenenti puppis in arduo
 Alluxit agnatæ vel astris.
 Lucidior Cynosura Stellæ
 O! quanta tantæ Munificentia,
 Effulget Heros pars *Hieronimus*
 Regalis Abbas Montis Almæ
 Virginis, ô tibi quam faventis!
 Regalis offert Regia munera
 Abbas, supremæ Nuncius Infulæ,
 Nunc dextra dantis: de Pape Abbas.
 Thuricremis nivet altus aris.
 Ecclesiastes eloquii potens
 VENNUS perorat, Pieridum Patres
 CATULLUS applaudunt, Burusque:
 Concilii Columnen supremi
 Gestitque BLITTERSWYCKIUS: advolat
 Comes GOMICOUR, Nerviadum decus:
 VERVERUS adstat: & venusto
 Nobilitas comitata coetu.

Huc

Huc huc fideles undique confluant
 (Quis ambigendum censeat?) Asperi
 Miracla Collis jam sigillo

Pontificis validata constant.

Quid hæc amoris Tessera Maximi

E gratiarum proluciet sinu?

Datis ALEXANDER fatere

Muneribus fore Te minorem,

Molem laborum temperat asperam

Senis coronam Montibus inseret:

Ditabit Auro Charitatis

Sidereos vehet inter axes.

VOTIVUM.

O! una tantum, Staurophorum beet

Scintilla tanti luminis Ordinem!

Et Tecta lustret Agathana

Quæ premit hæreseon Tyrannis.

CHRONICON

rapes ALEXANDRI MARIE SACER.

ALIUD

SACRO BEARIS MVNERE & VLÆI DATOR.

Cecinit

RAYNERIUS CANDIDUS

Ord: Sanctæ ✠ Prior Mosacanus

H. 3.

IN PRE-

IN PRETIOSVM AVLÆVM,
 QVOD
 SANCTISSIMVS DOMINVS NOSTER
ALEXANDER SEPTIMVS
 PONTIFEX MAXIMVS
 DONO MISIT
DIVÆ VIRGINI
 ASPRICOLLENSI,

Gentilitiis suis Insignibus interstinctum.

EPIGRAMMA SEPTENARIVM

EXpressa in Phrygio CHISIORUM Tessera panno:
 Quàm proprium Munus, conveniensq; loco est!
 Sive etenim spectas Gentili in stemmate Montes:
 Montis in abrupto culmine Diva sedet,
 Seu Stellam observas, Montis juga summa notantem;
 Parthenio cernes Astra micare tholo.
 Seu Quercum: fuit hæc Divæ quasi Regia quando
 Sichemio cœpit promere signa solo.
 Omen adimpletur, quo *Custos Montium* in Alma
 Romulidum nuper Sede locandus erat.
 Summus ALEXANDER CHISIO de sanguine, Montem
 Contegit hunc Parmâ stemmatis Ipse sui.
 Haud mage conspicuo, aut fido Custode teneri
 Palladium poterat Belgica Terra tuum.

CLAUDIUS ATGRETTI, *Canonicus Nivellensis.*
 Illmo D. Internuncio à Secretis.

GVI-

GVILIELMVS
DE
BLITTERSWYCK

Libellorum Domus Regiæ Magister,
Magnique Concilii Senator

FRANCISCO
VANDEN VENNE

Ecclesiæ Metrop. Mechl. Præposito

S. P. D.

ADM. REVERENDE, PRÆSTANTISSIMEQUE DOMINE,
AMICE INTEGERRIME,

DEsiderium tuum mandati mihi loco esse cupio, cui ecce lubens pareo, & sic Inscriptiunculam illam meam, ut ut extempore fusam, adeoque rudem totam ac inconcinnam, in Symbolum quoque confero; cui tres alias, ex quorundam Amicorum voto, junxi: quibus à septennio jam exacto, in exaltatione tanti Pontificis nostri, ad Ruræ Ostium, ubi tum Senatorem agebam Regium, exultavi. His certè suppleri poterit, quod alteri deest, ad quam me animarant tot insignes Parnassi somniatores, qui pretiosum hunc Tapetem tam ingeniose

ingeniosè decantarunt; tum præsertim elegantissima illa Tua Oratio, quam ubi inter plura Auditorum, ab ore Tuo facundissimo pendentium millia, auribus meis, exceperam, continuò typis dignissimam judicavi: sed utinam prælum, quod verba exprimet, referre nobis queat, vultum illum tuum suavem nec minùs gravem, gestum affectibus tuis proprium, & accentum molliter acutum, quo tam belle in Monte Acuto perorasti! Non minorem profectò Præconem Maximi Pontificis summa poscebant merita ac virtutes; non minorem Oratorem Ipsa Dei Mater, quo solo Nomine cunctos ejus laudes compleo, ac sic finio.

Mechliniæ ipsâ Divi Tutelaris
mei luce. MD. DC. LXIII.

Sanctissi-

Sanctissimo Domino,
ALEXANDRO SEPTIMO

Pontifici Optimo Maximo,
 Christi in terris Vicario,
 Omnium Patri exoptatissimo,
 Virgini Matri devotissimo:
 Eam pridem in Belgio
 Visitanti in Monte Aspero,
 Montium in Insignibus gerulo,
 Adeoque ex antiquissimo
 Sancti Malachiae Vaticanio
 MONTIUM CUSTODI Auspicatissimo,
 Suffecto Columbæ ac Lilio,
 INNOCENTII DECIMI Symbolo;
 Ex ipso Septimontio,
 Monteque Exquilinio,
 Sanctæ MARIÆ MAIORIS Niveo,
 Sub Piscatoris Annulo,
 Pontificatus anno Septimo,
 Insigni Brevi Apostolico:
 Congregationis Oratorii Præposito,
 Totique Presbyterorum Collegio,
 à Divo Philippo NERIO,
 Consito Nobili Surculo,
 Sub perpetuo, ne alienent, vinculo
 In depositum concredito,
 Aulæo Pretiosissimo,

I

Sex

Sex Montibus conspicuo,
 Et Sidere superimposito,
 Fùlgore prorsus splendido,
 In ipso medio circulo,
 Ex ramis Quercûs composito,
 Non uno certè mysterio,
 Dum singula considero:
 Suoq̄ue Internuncio
 Belgico - Burgundico,
 Sanctæ MARIÆ inclyto
 Montis Regalis titulo
 Abbati meritissimo:
 Pro zelo suo solito,
 Ac Pietatis studio,
 Et jussu Pontificio,
 Digno Tapetis Bajulo.

G. D. B.

TRES

TRES INSCRIPTIONES

*Quibus G. D. B. anno ∞. DC. LV. inter alia plura leti-
tiae publicae Schemata ac Parerga, adornavit Festi-
vitatem Ruremundensem, ob felicem prorsus ac toti
Orbi Christiano salutarem Magni ac Eminentissimi
Fabii Chisii ad summum Pontificatum assumptionem,
solemniter institutam* I.

ALEXANDRO SEPTIMO

PONTIFICI,

Vere Optimo,

Vere Maximo,

Vere Sanctissimo:

In quo

Virtus & Eruditio,

Dignitas ac humanitas,

Autoritas & modestia,

Gravitas ac suavitas,

Et grandia quæque

Summum obtinent.

Qui

Ab omni statu ac ambitu

Alienus,

Vel ipsâ humilitate suâ

Ad eminentiam,

Et Supremum tandem honoris apicem

Exaltatus est:

Qui

Vti nunc mundum lætitiâ,

Ita & Pace mox beabit.

I 2

ALEX-

II.
ALEXANDRO SEPTIMO

Summo in Terris
CHRISTI VICARIO.

Qui

Talis est vitâ,
Moribus ac Doctrinâ,
Vt suspiciendus cunctis,
Nulli sit reprehensibilis;
Vti amatus bonis,
Ita formidatus malis,
Et ipsis
Quod mirum,
Heterodoxis venerabilis;
Qui unus,
Inter tot præclaros
Ecclesiæ Antistites,
A non uno quondam
Designatus Pontifice,
Qui Pacis,
Christianos inter Principes
Conciliandæ
Proxeneta fieret:
Ejusdem,
Tot suspiriis ac votis,
A Cælo flagitatæ,
Nunc Autor futurus.

ALEX.

ALEXANDRO SEPTIMO

Magnis orto, ad majora nato,
Rebus maximis admoto :

In Patria,

Alma, inquam, Senensi
Academia ,

Summo omnium applausu,
Philosophiæ,

Legum, Canonumque,
Nec non

Sacræ Theologiæ,
Doctorali Laureâ

Insignito:

Romæ

Vtriusque Signaturæ:

Pontificiæ

Referendario :

Ferrariæ

Prolegato ,

Et Papalis Exercitus

Commissario :

Melitæ

Inquisitori Generali,

Ac Delegato Apostolico :

Neritonæ

Episcopo :

I 3

Coloniæ.

Coloniae
 Nuncio Ordinario:
 Monasterii
 Pacis Arbitro:
 Aquis grani,
 Et ubique
 Pauperum subsidio,
 Afflictorum solatio,
 Oppressorum praesidio,
 Religiosorum Patrocinio,
 Raro virtutum omnium exemplo:
 Hinc
 AB INNOCENTIO X,
 Ad Secreta Status
 Romam revocato,
 Dein Purpurâ decorato.
 Denique
 A Spiritu Sancto,
 In Supremum Sponsæ Suæ Custodem,
 Ac Patrem omnium Communem
 Cooptato:
 Adeoque
 Ad lætam filiis suis pacem,
 A viginti & amplius annis,
 Tristissimo, lævissimoque bello implicitis,
 Propediem donandam,
 Cœlitus destinato.

In

IN VATICINIVM
INSCRIPTIONIBUS

HISCE CONTENTUM

Phaleucium G.D. Burj.

BLITTERSWYCKIUS *haud Propheta vanus*
Scriptionibus his fuisse visus:
Pacem quam retulit brevi affuturam,
Acceptam tulimus. Sed hanc quod ipsam
Quaedam nescio quæ levis procella
Turbare incipiat; vovere rursus
Hanc quid ni liceat? reducet illam
Nova Inscriptio Muneris recentis,
Collis nempe quod Asperi MARIAM
Paci non feret Asperam Patronam.

SAN-

I.
SANTISSIMO PATRI ALEXANDRO

2.
ALEXANDRO SEPTIMO CHISO

SEPTIMA APRILIS, M. DC. LXIII.

Primo Pontificatûs SEPTENNIO

Feliciter completo:

Altero feliciûs incœpto,

Tertio prope ANNOS PETRI

Felicissimè extendendo;

Camœnam hanc SEPTENARIAM

Cum his quæ pro OCTAVA inscribuntur:

Ex voto Conferentium,

Humillimè offert

FRANCISCUS VANDEN VENNE

Præpositus, Canonicus

ET OFFICIALIS

ECCLESIAE METROPOLITANÆ Mechliniensis.

A P P R O B A T I O.

*V*aria hæc Poesis non minus suaviter resonat, quàm Oratio Panegyrica in Montibus saltat: & utraq; gratâ suâ harmoniâ pietatem & cultum Smi. P. nostri Alexandri Papæ Septimi erga Desiparam Virginem mentibus legentium dulciter instillat. Datum Mechlinæ 18 Aprilis 1663.

Laurentius Neesen Canonicus Theologus Ecclesiæ
Metrop. Mechliniensis & librorum Censor.